

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Notat

SEGES Innovation

Notat om den digitale demonstrationsmodel, Potentialekortet	Ansvarlig	MAMD
	Oprettet	26-11-2025 08:44:00
	Side	1 af 10

Kortlægning af E'tet i bedrifternes ESG profiler- Potentialekortet en digital demonstrationsmodel på landmand.dk

Der er i 2025 opstartet et arbejde med en digital demonstrationsmodel på landmand.dk, som skal hjælpe bedrifterne med skabe overblik over deres miljø-, klima-, og biodiversitetspotentialer på bedriftsmarkeder.

I 2025 er det lykkedes at få lavet en platform, som viser arealer, som er egnede til vådområdeprojekter, klima-lavbundsprojekter og minivådområder inden for en bedrifts marker. Der er taget udgangspunkt i nationale data, og det er derfor vigtigt at understrege, at udpegningerne kun er vejledende, og altid ville skulle bekræftes fysisk, inden opstarten af et evt. projekt.

Data og visualiseringen af potentialer

Grundlaget for udpegningerne af vådområderne er baseret på viden om, hvor der i dag er registreret ådale, mens potentialerne for klima-lavbundsprojekterne tager udgangspunkt i gældende viden om placeringen af tørvejorde med mere end 6% kulstof. Der kan være overlap mellem tørv og ådale, som er udpeget til potentielle vådområde- og klima-lavbundsprojekter. Idet vådområder og klima-lavbundsprojekter tilskrives forskellige N-effekter (henholdsvis 90 kg N/ha og 40 kg N/ha), betyder disse overlap, at bedriftens N-potentiale vil se forskelligt ud alt efter, hvorvidt man har fokus på at reducere kvælstofudledningen, eller ønsker at mindske klimagastabet mest muligt. Hvis man ønsker at opnå størst mulig kvælstofeffekt, bør man prioritere etablering af vådområder, mens et fokus på klimagasser afføder en prioritering af klima-lavbundsprojekter.

Ønsker man at se overlap imellem vådområder og klima-lavbundsprojekter på sin bedrift, kan man via potentialekortet se disse områder (se figur 3).

Det er for nuværende muligt at beregne effekten af både vådområde- og klima-lavbundspotentialerne på en bedrift til vandløbskant. Disse beregnes som:

$$\begin{aligned} \text{Muligt N potentiale af virekmiddel til vandløbskant} \\ = \text{virkemiddeles areal (ha)} * \text{standard effekten af virkemidlet (kg N/ha)} \end{aligned}$$

For vådområder vil det udpegede potentielle areal således skulle ganges med 90 kg N/ha, mens der for klima-lavbund vil skulle regnes med en effekt på 40 kg N/ha. Bemærk, at der for klima-lavbundsarealerne skal tillægges et randareal tilsvarende det udpegede areal i udbredelse. Disse randarealer tilskrives også en effekt på 40 kg N/ha. Det skal bemærkes, at de nuværende udpegninger af klima-lavbundspotentialer i potentialekortet ikke inkluderer visning af disse randarealer, men blot placeringen af den

tørveholdige jord. Der vil i 2026 blive kigget nærmere på, hvorvidt det også er muligt at indikere placeringen af randarealerne til klima-lavbundsprojekter. Herudover vil der også blive sat fokus på at få vist opgørelser over vådområde- og klima-lavbundspotentialernes estimerede N-effekter.

Det bør også bemærkes, at der med følgende opgørelse ikke er taget højde for, om et potentielt område er udpeget som delvist vådt inden etablering af et evt. vådområde eller klima-lavbundsprojekt. Arealer, som er delvist våde inden etableringen af et projekt, bør nedskrives i effekt, og der skal kigges nærmere på dette i 2026.

Der er endnu ikke indsat værdier for potentialet af vådområder og klima-lavbundsprojekterne på potentialekortet. Dette skyldes, at det i den nuværende opsætning ikke lykkedes at sikre, at der i områder med overlap mellem vådområde- og klima-lavbundspotentialerne ikke tilskrives dobbelteffekt. Der arbejdes videre med denne problemstilling i 2026.

Minivådområdenes potentialer er udpeget med udgangspunkt i SEGES Innovations GIS-lag "Green Crossings", som er et GIS lag, hvor alle potentielle placeringer for minivådområder rundt om i Danmark er udpeget. Det bør bemærkes, at potentialet for minivådområder aldrig overlapper med de potentielle placeringer af vådområder og klima-lavbund, idet disse areal typer er kategoriseret som uegnede for minivådområder i kortlaget "potentialekort for minivådområder" fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Udfordringen ved minivådområder er, at der kan være flere potentielt egnede placeringer for etableringen af et minivådområde inden for det samme drænopland. Faktisk kan der være helt op til 6 mulige placeringer langs en strømningsvej. Effekten af disse minivådområder vil dog være meget forskellig, idet effekten falder, når minivådområdet ligger længere inde i oplandet. Dette skyldes, at der ved placering længere inde i oplandet vil blive ledt mindre vand til minivådområdet, og det derfor vil have en indirekte effekt på en mindre del af det totale opland. Der kan kun etableres ét minivådområde inden for et drænopland, derfor er det også vigtigt, at mulighederne for etablering først undersøges ved de lokationer, hvor minivådområdet ville have den største effekt. Derfor er minivådområderne prioriteret således, at de minivådområder der potentielt ville kunne levere den største effekt inden for et drænopland, er det minivådområde, der er anvendt til at beregne N-potentialet på bedriften. Det betyder, at der kan være bedrifter, hvor der potentielt ville kunne placeres et minivådområde, men hvor 1. prioritets minivådområdet ikke ligger inden for bedriftens arealer, men hos naboen. I sådanne tilfælde vil det være væsentligt at bedriften koordinerer sine minivådområdeindsatser med den bedrift, som omfatter 1. prioritetsplaceringen. For at imødekomme denne problematik er der lavet en feature i tabellerne for minivådområder på potentiale-kortet, som kan bistå bedrifterne med den koordinerede indsats.

De koordinerende indsatser vedr. minivådområderne er desuden også blevet italesat af projektets advisory board, som gerne så, at opgørelserne for minivådområderne også viser, hvor stor en andel af minivådområdets opland, der består af egne arealer. Der vil blive kigget nærmere på mulighederne for at lave sådanne opgørelser i 2026.

For minivådområderne er der, med udgangspunkt i "Potentialekortet for minivådområder", lavet en arealvægtet beregning af N-reduktionspotentialet med afsæt i jordforholdene i oplandet. Disse effekter viser således den vægtede effekt af et minivådområde udtrykt som kg N/ha vandspejl. Qua minivådområdeordningen skal et minivådområde udgøre imellem 1-1,5 % af oplandets areal. Erfaringer viser, at minivådområde-projekterne ofte designs således, at de opfylder minimumskriteriet, og effekten af de udpegede minivådområdepotentialer er derfor beregnet som: Oplandsarealet (ha)/100 * den vægtede effekt af minivådområdet. Det bør endvidere bemærkes, at de nuværende værdier for minivådområdenes effekter er opgivet som effekt til vandløbskant og derfor ikke er direkte sammenlignelige med f.eks. indsatskravene i kystvandene. For at kunne sammenholde data med indsatserne i kystvandene vil der være

behov for at inddrage overfladeretentionen fra den pågældende mark. Der vil blive arbejdet videre med at visualisere virkemidlernes effekt til kyst i 2026.

I forhold til næringstoffer er der i 2025 kun kigget på kvælstofeffekten. Det skyldes, at det kun har været muligt at skaffe valide data for P-effekten af minivådområderne. Det skal i 2026 undersøges, om standardeffekten for P-tilbageholdelse i minivådområderne kan konverteres til N-ækvivalenter på en måde, så det vil give værdi for bedriftenes miljøpotentialer.

Det er ikke lykkedes at få skovrejsning vist som potentiale på bedriften i 2025. Dette skyldes, at det er svært at afgrænse, hvilke arealer der er særligt egnede til skovrejsning, da der principielt kan plantes skov på alle markarealerne. Der arbejdes videre med at få afgrænset egnede områder til skovrejsning i 2026.

En særlig udfordring ift. potentialeindfrielse på en bedrift er, at flere tiltag såsom vådområder, naturgenoprettelse og klima-lavbundsprojekter ofte vil kræve involvering af flere lodsejere. I 2026 skal det derfor undersøges, om det er muligt at få lavet en funktion, der viser hvilke lodsejere der potentielt skulle kontaktes/involveres, hvis en bedrift ønsker at gennemføre et større miljøtiltag.

Herudover er det i 2025 blevet muligt at lave markspecifikke opgørelser, der viser den forventelige CO₂ udledning fra bedriftens tørveholdige markarealer. Det er således muligt at vise, hvilke af de tørveholdige marker, der er særligt problematiske i forhold til klimagasudledninger. Samt at vise hvad den samlede forventede CO₂-udledning vil være fra de tørveholdige markarealer.

Det er i 2025 lykkedes at få lavet et setup, som muliggør at lave landsdækkende beregninger af Dansk Naturindikator (DNI) på markniveau. Det er ikke lykkedes at få visualiseret DNI-scoren på markniveau i 2025. Data vedr. disse forhold er dog næsten på plads, og DNI forventes derfor at kunne fremstilles på platformen i løbet af 2026.

Endelig vil der i 2026 også blive kigget nærmere på, hvorvidt det er muligt at skabe en bedre visualisering af de arealer, som har potentiale for mere end en enkelt indsats. Det vil være en meget relevant funktion, idet en sådan visualisering vil kunne bidrage til at skabe fokus omkring de synergier, som vil kunne opstå, når bedriften vælger en indsats, der kan styrke dens grønne profil.

Gennemgang af demonstrationsmodellen

I følgende afsnit gennemgås kort, hvordan visningen af de forskellige tiltag på platformen ser ud. Alle visninger er lavet med udgangspunkt i den samme bedrift for at kunne vise overlap imellem potentialerne på bedriften. Bemærk, at der endnu er tale om en test-platform, og at alting derfor endnu ikke er helt på plads.

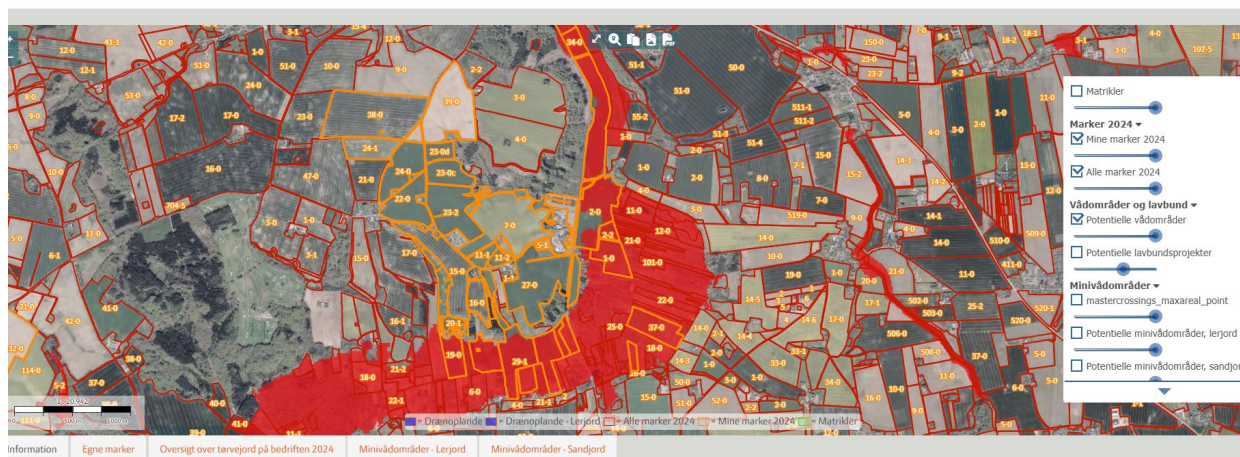
Opgørelse over Vådområdepotentialet

Figur 1 viser hvordan de udpegede potentielle vådområder ser ud. Arealer udpeget som potentielt vådområde vises som røde arealer. De orange markeringer viser en bedrifts egne marker, mens røde markeringer viser marker, som driftes af andre bedrifter.

Fanerne under kortet (jf. figur 1) leder hen til en tabelopgørelse over effekten af de forskellige virkemidler. Der er endnu ikke en fane for vådområderne, men denne forventes at blive tilgængelig i løbet af 2026.

Potentialekortet

ndsæt tekst



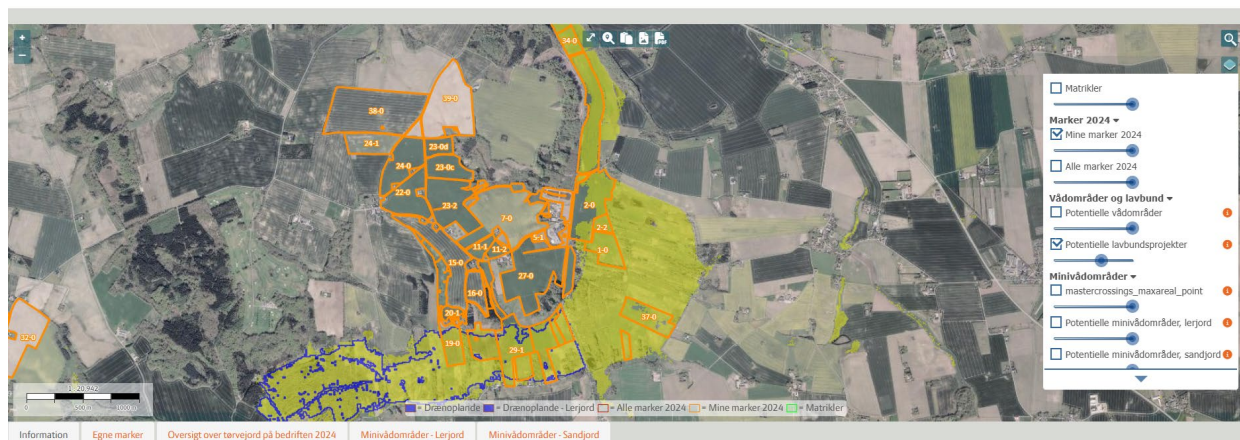
Figur 1: Visning af hvordan vådområdepotentialerne på en bedrift vises i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

Opgørelsen over klima-lavbundspotentialet

I figur 2 er det kun egne marker (markeret med orange), som er tilvalgt i menuen til højre på figuren. Herudover viser figur 2 de områder, som egner sig til klima-lavbundsprojekter (tørvearealer med over 6% kulstof).

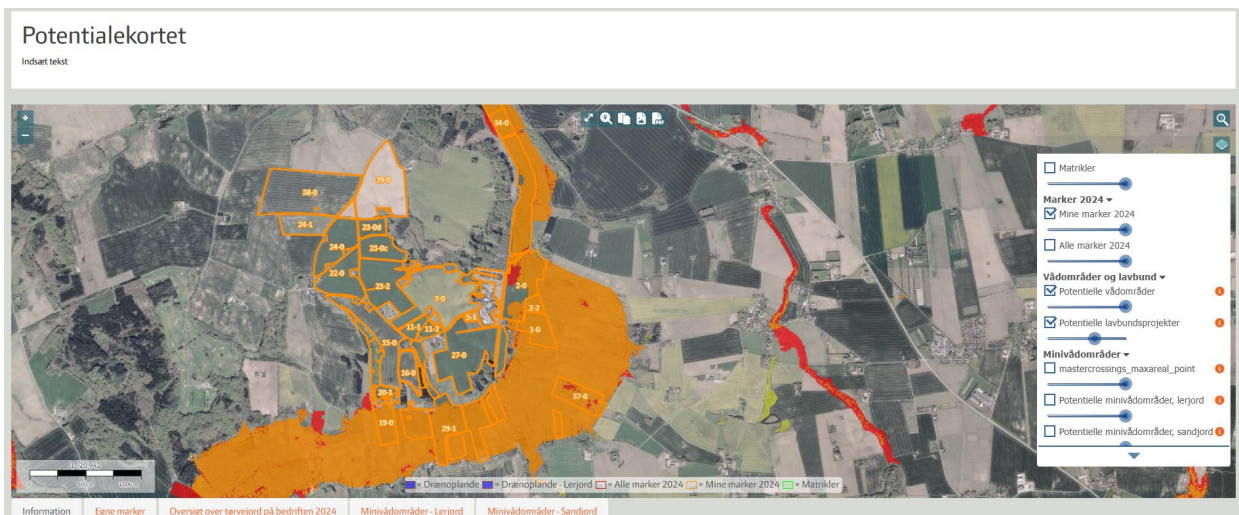
Potentialekortet

Indsæt tekst



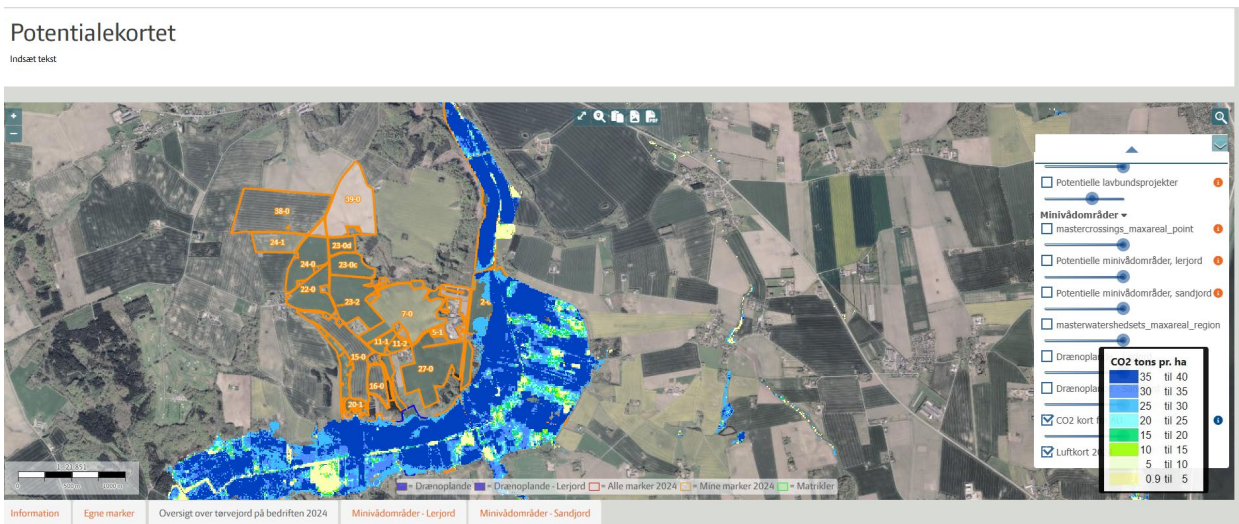
Figur 2: Visning af hvordan klima-lavbundspotentialerne på en bedrift vises i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

På Figur 3 vises et eksempel på problemstilling om potentielle overlap imellem potentialerne for vådområder og klima-lavbundsprojekter. Når begge lag aktiveres, bliver overlap mellem potentielle vådområder og potentielle klima-lavbundsprojekter farvet orange.



Figur 3: Visning af hvordan overlap imellem de udpegede arealer med vådområdepotentialer og klima-lavbundspotentialerne vises i demonstrationsmodellen "potentiale-kortet" på landmand.dk.

Figur 4 viser, hvordan det er muligt at se den forventede CO₂-udledning på mark niveau. Her vises udledningen som tons CO₂ pr år. De blå områder der vurderes at have en høj CO₂-udledning, mens grønne og gullige områder indikerer, at der forventes en lavere CO₂-udledning fra arealet. Bemærk desuden, at CO₂-opgørelserne kun gør sig gældende for arealer, hvor der er udpeget tørvejord med et kulstofniveau over 6%.



Figur 4: Visning af hvordan CO₂-udledningen fra tørvearealer med over 6% kulstof vises i demonstrationsmodellen "potentiale-kortet" på landmand.dk.

I figur 5 ses tabelopgørelsen "Oversigt over tørvejord på bedriften 2025". Her fremgår det, hvor meget tørvejord der samlet set er på bedriften, samt hvordan den fordeler sig imellem tørv med 6-12% kulstof eller tørv med mere end 12% kulstof. Længst mod højre ses desuden et estimat på den samlede CO₂-udledning fra tørvearealerne.

Som tidligere nævnt, viser fanen "Oversigt over tørvejord på bedriften 2025" endnu ingen information om den potentielle N-effekt af tørvearealerne. Denne funktion forventes dog at blive integreret i tabellen i løbet af 2026.

Information

Egne marker 2024

Bedriftens tørvearealer 2025

Oversigt over tørvejord på bedriften 2025

Minivådområder - Lerjord 2025

Minivådområder - Sandjord 2025

Oversigt over tørvejord på bedriften 2025

Bedriftens areal	Markareal overlap m. tørvekortet (6-12 % tørv)	Markareal overlap m. tørvekortet (> 12 % tørv)	Markareal overlap m. tørvekortet sum	Omdriftsareal overlap m. tørvekortet (6-12 % tørv)	Omdriftsareal overlap m. tørvekortet (> 12 % tørv)	Omdriftsareal overlap m. tørvekortet Sum	Permanet græs overlap m. tørvekortet (6-12 % tørv)	Permanet græs overlap m. tørvekortet (> 12 % tørv)	Permanet græs overlap m. tørvekortet Sum	CO2 Tons
464,62 ha	18,31 ha	67,69 ha	86 ha	17,58 ha	48,88 ha	66,46 ha	0,73 ha	18,8 ha	19,53 ha	3.036,02 tons

Figur 5: Visning af hvordan tabelopgørelsen "Oversigt over tørvejord på bedriften 2025" fremstår i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

Figur 5 viser en summeret oversigt over bedriftens tørvearealer og deres samlede udledning. Samtidig viser figur 6 (fanen "bedriftens tørvearealer 2025" på landmand.dk), hvor meget af de enkelte marker, der er udpeget som tørv samt deres forventede udledning.

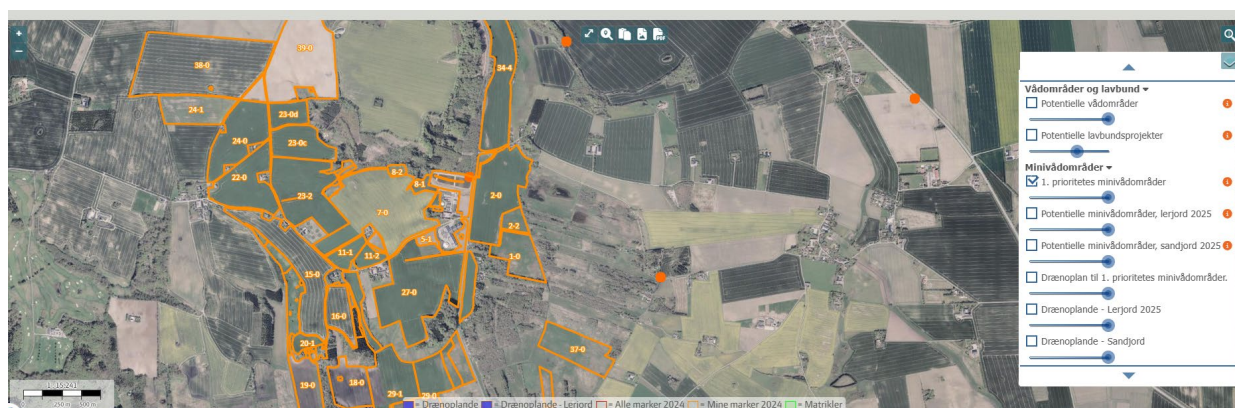
Formålet med de to faner er, at man med fanen "Oversigt over tørvejord på bedriften 2025" kan skabe sig et billede af det samlede potentiale på bedriften, mens tabellen "Bedriftens tørvearealer 2025" gerne skulle bistå bedrifterne med at identificere de marker, som er særlige hotspots i forhold til klimagasudledning.

Information	Egne marker 2024	Bedriftens tørvearealer 2025	Oversigt over tørvejord på bedriften 2025	Minivådområder - Lerjord 2025	Minivådområder - Sandjord 2025
Bedriftens tørvearealer 2025					
Vær opmærksom på at beregning af overlap mellem mark og tørvekort er fra det nye tørvekort fra Aarhus Universitet.					
Mark	Afgrøde	Areal	Markareal overlappet af tørvekortet (6-12 %), ha	Markareal overlappet af tørvekortet (> 12 %), ha	CO2, tons
30-0	Miljøtilsagn græs (0 N), permanent	2,59	0,18	2,35	89,89
29-3	Grønkorn af vårbyg	2,70	0,17	2,31	87,30
2-2	Permanent græs, normalt udbytte	2,08	0,06	2,01	77,31
30-1	Miljøtilsagn græs (0 N), omdrift	1,69	0,20	1,34	55,38
34-4	Græs uden kløvergræs (omdrift)	15,99	5,92	8,39	515,18
35-0	Miljøtilsagn græs (0 N), permanent	1,55	0,06	1,50	43,75
29-1	Græs uden kløvergræs (omdrift)	11,59	1,74	8,43	355,92
2-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	15,41	3,94	5,12	297,31
37-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	8,52	1,86	5,82	272,24
1-0	Miljøtilsagn græs (0 N), permanent	6,90	0,07	6,84	255,29
18-0	Grønkorn af vårbyg	6,61	1,20	5,13	230,48

Figur 6: Visning af hvordan tabelopgørelsen "Bedriftens tørvearealer 2025" fremstår i demonstrationsmodellen "potentiale-kortet" på landmand.dk.

Opgørelse over minivådområdepotentialet

Figur 7 viser de estimerede placeringer for minivådområder af 1. prioritet, dvs. de placeringer inden for et drænoiland, hvor minivådområdet forventes at kunne levere den største effekt. Disse ses, når kortlaget "1. prioritetsminivådområder" aktiveres jf. menuboksen i højre side af figur 7. Det er disse minivådområder, der er anvendt, når N-potentialet på en bedrift beregnes. Der er kun anvendt 1. prioritetsminivådområder, da der ellers opstår en risiko for at indregne effekten af minivådområderne mere end en gang.



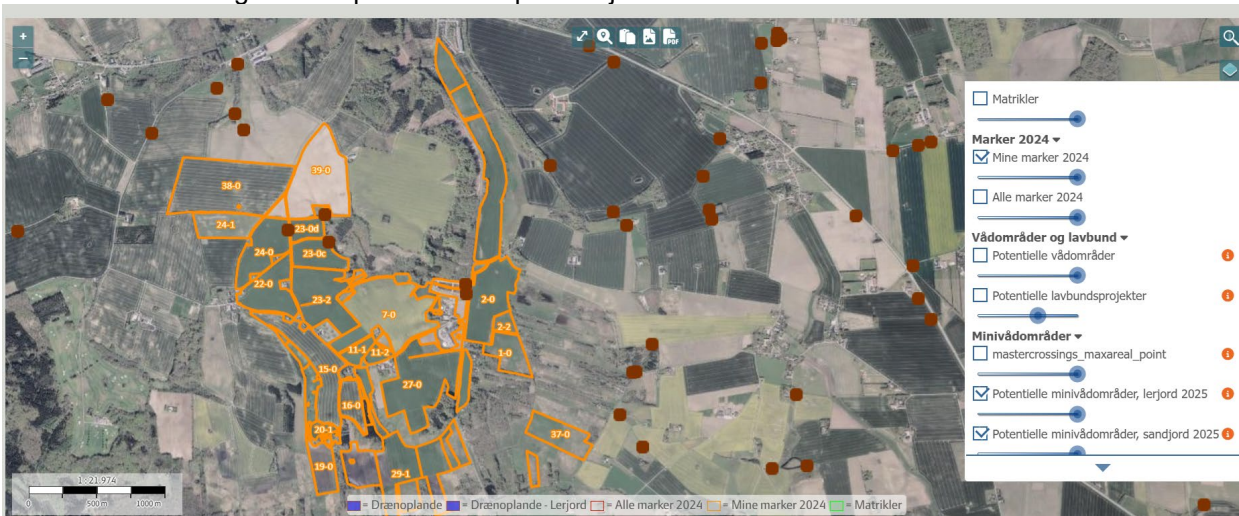
Figur 7: Visning af hvordan 1. prioritetsminivådområde placeringerne vises i demonstrationsmodellen "potentiale-kortet" på landmand.dk.

På figur 8 ses alle de mulige placeringer af minivådområder på lerjord. Dette betyder, at kortlaget "potentielle minivådområder, lerjord 2025" viser alle de placeringer, hvor der kan laves et minivådområde om det så er 1. eller 6. prioritetslokationen. Der fremgår derfor også langt flere potentielle minivådområdeplaceringer af figur 8 sammenlignet med figur 7.

Hvis demonstrationsværktøjet skal være brugbart, vil der på sigt være behov for gøre det til et dynamisk værktøj. Det vil f.eks. være nødvendigt, at der ved konsultation med en udtagningskonsulent er mulighed

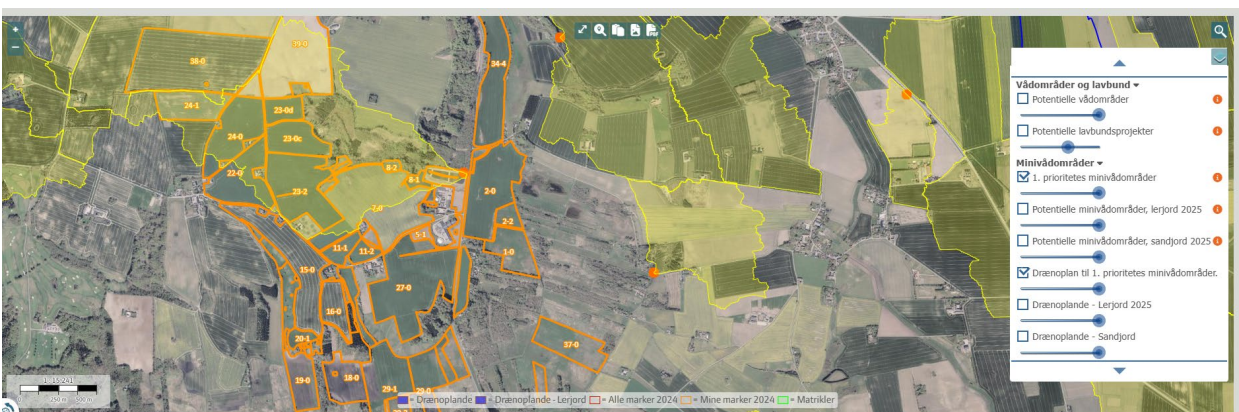
for at bekræfte eller afvise de potentielle placeringer for minivådområderne. Det betyder samtidigt også, at et 1. prioritetsminivådområde kan blive afvist (f.eks. pga. faldet i terrænet), og at det originale 2. prioritetsminivådområde vil gå hen og blive det nye 1. prioritetsminivådområde i et givent drænoiland. En sådan ændring vil kunne medføre, at en bedrifts N-potentiale falder idet de mister et 1. prioritetsminivådområde, mens en anden bedrifts N-potentiale stiger, idet det nye 1. prioritetsminivådområde er beliggende på deres bedrift.

Kortlaget "Potentielle minivådområder, sandjord 2025" viser ligesom kortlaget "Potentielle minivådområder, lerjord 2025", alle de mulige placeringer af minivådområder på sandjord. Minivådområderne er opdelt efter ler- og sandjord, da det for nuværende er svært at etablere minivådområder på sandjord, hvis ikke den budgetøkonomiske ramme for støtte til etableringen skal overstiges. Den nuværende regulering sandsynliggør således, at der er større sandsynlighed for, at minivådområdepotentialer på lerjord implementeres sammenlignet med potentialerne på sandjord.



Figur 8: Visning af hvordan alle mulige placeringer til minivådområder på lerjord vises i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

Figur 9 viser placeringen af 1. prioritetsminivådområderne og deres tilhørende drænoiland "Drænoiland til 1. prioritetsminivådområder". Når disse lag aktiveres sammen med laget vedr. egne marker, bliver det, som vist på figur 9, muligt at fornemme, hvor meget af drænoilandet der egentlig udgøres af bedriftens egne arealer. Denne information er, som tidligere nævnt, blevet fremhævet af projektets advisory board som værende vigtig. For nuværende kan der opnås en visuel fornemmelse af, hvor meget egne arealer udgør af et givent drænoiland, men der er endnu ikke lavet tabeludtræk, som viser denne information. Der vil i 2026 blive arbejdet på at få denne information med i tabeludtrækket, som fremgår i figur 10.



Figur 9: Visning af hvordan alle 1. prioritetsminivådområder og deres pågældende drænoiland visualiseres i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

I fanerne "Minivådområder-Lerjord 2025" og "Minivådområder-Sandjord 2025" ses tabelopgørelser over marker, der har potentiale for etablering af minivådområde. Et eksempel på dette kan ses i figur 10. Tabellen i figur 10 viser også den estimerede effekt af at etablere et minivådområde svarende til 1% af det angivne oplandsareal. Den beregnede effekt af de potentielle minivådområder kan ses i kolonnen "Effekt (kg N)".

Af kolonne "Prioriteret effekt af minivådområde" fremgår det, hvorvidt minivådområdet har 1., 2., eller 6., prioritet, og denne oversigt skulle således bistå bedriften med at udvælge de mest fordelagtige lokationer til etableringen af et minivådområde.

Hvis man, som i tilfældet i figur 10, ikke selv ligger inde med et 1. prioritetsminivådområde, men har nogen 2. prioritetsminivådområder, kan man i kolonnen "CVR hvor 1. prioritets MVO er beliggende", se hvilken bedrift man evt. bør koordinere sin minivådområdeindsats sammen med.

Information

Egne marker 2024

Bedriftens tørvearealer 2025

Oversigt over tørvejord på bedriften 2025

Minivådområder - Lerjord 2025

Minivådområder - Sandjord 2025

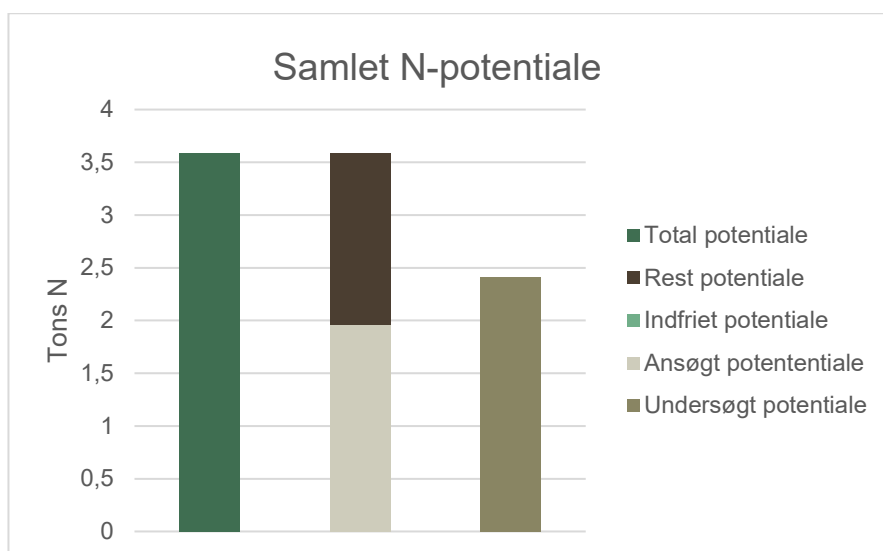
Minivådområder - Lerjord 2025

Placerings nr.	Marknr	Afgrøde 2024	Drænopland, ha	Landbrugsarealer indenfor drænopland, pct	Vægtet effekt, KgN/ha	Effekt, (Kg N)	Moder	Moder CVR
177.123	6-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	28,95	73,01	565	164	2	29056501
177.211	6-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	134,05	79,01	586	786	2	29056501
177.625	23-0c	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	31,57	94,48	594	188	3	29056501
177.743	24-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	20,18	96,42	596	120	4	29056501
176.032	33-1	Silomajs med græsudlæg	43,06	74,93	551	237	4	39424568
176.227	33-1	Silomajs med græsudlæg	42,63	86,86	535	228	4	39424568
177.876	40-0	Brak, slåning	22,29	96,76	572	128	3	29056501
176.499	75-0	Silomajs	93,13	74,21	570	531	4	39424568
176.563	75-1	Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)	98,11	75,17	570	559	3	39424568

Figur 10: Tabelvisning af hvordan minivådområderne opgøres i demonstrationsmodellen "potentialekortet" på landmand.dk.

I 2025 er det således lykkedes at visualisere potentielle placeringer af minivådområder, vådområder og klima-lavbundsprojekter på bedriftsniveau. Der er så småt taget hul på arbejdet med at kunne visualisere det beregnede N-potentiale på bedriften jf. figur 10. tabelopgørelse over effekt af minivådområder. Der mangler dog stadigvæk opgørelse for N-effekten af vådområder og klima-lavbund på bedriften. Herudover mangler der en mulighed for at se, hvor stort det totale estimerede N-potentiale er på bedriften, samt hvor langt man er nået med indfrielsen af potentialet.

Der er for nuværende lavet beregninger og opgørelse over de totale N-potentialer på 5 case-bedrifter. Figur 11 viser således et eksempel på, hvordan en samlet visualisering af kvælstofpotentialet på en bedrift kunne se ud.

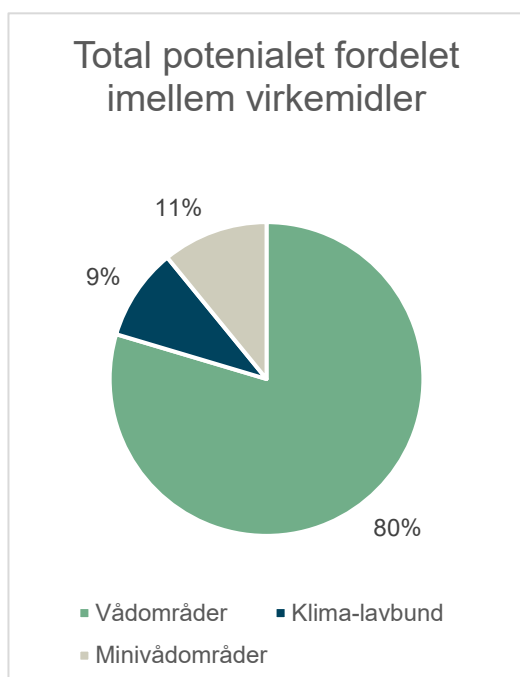


Figur 11: Eksempel på et estimeret totalt N-potentiale til vandløbskant fra en af de fem test-bedrifter.

I figur 11 ses det beregnede N-potentiale til vandløbskant for en case-bedrift. Det fremgår her, at der er et samlet N-potentiale på lidt over 3,5 tons N, hvis der etableres vådområder, klima-lavbund og 1. prioritetsminivådområder på alle de udpegede placeringer.

Ligeledes viser figur 11, at bedriften har ansøgt, og opnået tilsagn til etableringen af virkemidler, som kan levere en indsats på knapt 2 tons N. Virkemidlerne er dog endnu ikke etableret, idet der ikke fremgår nogen lysegrøn søjle, der viser det indfrie potentiale. Bedriften har således et restpotentiale på godt 1,5 tons N.

Søjlen "Undersøgt potentiale" indikerer, hvorvidt der er gennemført nogen forundersøgelser til vådområde- eller klima-lavbundsprojekter. Søjlen "Undersøgt potentiale" siger således ikke noget om bedriftens egentlige indfrielsesstatus, og kan derfor ikke tages direkte ind i opgørelsen af potentialeindfrielsen. Derfor har den fået sin egen søjle, da den trods alt kan være en indikator for, hvorvidt en bedrift er gået i gang med at se på deres miljøpotentialer. Der mangler for nuværende også en opgørelse vedr. fordelingen imellem potentialerne for en given bedrift. I figur 12 ses et eksempel på, hvordan dette kunne fremstilles.



Figur 12: Eksempel på den estimerede fordeling imellem de forskellige virkemidlers potentialer. Tallene stammer fra en af de 5 test-bedrifter.

Opsamling

Der er i 2025 taget hul på arbejdet med at udvikle et koncept/demonstrationsmodel, som skal bistå bedrifterne med at få bedre overblik over potentialerne for deres grønne profiler. I forhold til opgørelsen af klimagasser fra tørvejorde er det lykkedes at komme helt i hus i 2025. Men for både miljø- og biodiversitetsindsatserne vil der skulle arbejdes videre i 2026.

Det er i 2025 lykkedes at lave et setup, der kan beregne biodiversitetsindsatserne på bedriftsniveau, men visualiseringen er endnu ikke kommet på plads i potentialekortet. Desuden vides det allerede nu, at der i 2026 skal laves en ændring i beregningsopsætningen, og derfor er det besluttet, at der først tages fat på visualiseringen af biodiversitetsindsatserne i 2026.

For næringsstofopgørelserne (miljø) er der identificeret følgende ting, der skal kigges nærmere på i 2026:

- Opgørelserne af næringstoffer skal beregnes til kyst, så tallene bliver direkte sammenlignelige med indsatskrav til kystvandene.
- Der skal laves et setup, der sikrer, at der ikke medtages dobbelteffekt af overlapområder mellem potentielle vådområder og klima-lavbundsprojekter.
- Der skal arbejdes videre med afgrænsningen af skov på bedriften, og det skal undersøges, om effektopgørelsen af skoven kan regnes med udgangspunkt i udledningsdata fremfor med en standard effekt.
- Det skal undersøges om P-effekten af minivådområderne kan omkonverteres til N-ækvivalenter, og om effekten af minivådområderne på denne måde kan øges yderligere.
- I forhold til minivådområderne skal det undersøges, om det er muligt at angive, hvor stor en del af oplandet til et minivådområde, som udgøres af egne marker. Jf. tabeloversigten for minivådområder i figur 10.
- Det skal undersøges, om det er muligt at gøre værktøjet dynamisk, og det skal testes på nogle af case-bedrifterne sammen med en konsulent.
- Der skal laves en vurdering af, hvorvidt det er muligt at tage højde for delvist våde arealer i de områder, hvor der er potentiale for etablering af vådområde eller klima-lavbundsprojekt.

Endelig vil der i 2026 skulle sættes fokus på at beskrive og visualisere områder, hvor der kan være synergier imellem miljø, klima og biodiversitetsindsatserne.